

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการและการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การสร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ผู้วิจัยใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีช่วงอายุ 20 - 60 ปี จำนวนประมาณ 509,124 คน (กรมการปกครอง : 2552)

2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรของ ทาโร ยามาเน (Yamane) (อภิรักษ์ จันตะนี. 2550 : 21)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตร ได้แก่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง กำหนดให้เท่ากับ 0.05

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ผลดังต่อไปนี้

$$n = \frac{509,124}{1 + 509,124(0.05^2)}$$
$$= 399.81$$

จากการแทนค่าสูตรดังกล่าว จึงได้กลุ่มตัวอย่าง 399.81 คน หรือประมาณ 400 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการและการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยเลือกสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีอายุระหว่าง 20 - 60 ปีในแต่ละอำเภอโดยการโดยคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอแสดงในตาราง 3 โดยคำนวณตามสูตรดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ} = \frac{\text{จำนวนประชากรอายุระหว่าง 20-60 ปี} \times \text{กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรอายุระหว่าง 20-60 ทั้งหมดในจังหวัดสุพรรณบุรี}}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

75

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	97,280	78
อำเภอเดิมบางนางบวช	44,587	36
อำเภอด่านช้าง	38,592	30
อำเภอบางปลาม้า	47,062	38
อำเภอศรีประจันต์	38,264	30
อำเภอคอนเจดีย์	27,166	22
อำเภอสองพี่น้อง	74,544	60
อำเภอสามชุก	33,376	26
อำเภออู่ทอง	70,945	56
อำเภอหนองหญ้าไซ	29,293	24
รวม	501,109	400

ที่มา : กรมการปกครอง. 2552 : เว็บไซต์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้
3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

4. สร้างแบบสอบถามเป็น 4 ตอน โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาของแบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรสจำนวนบุตร ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน รายจ่ายต่อครอบครัวต่อเดือน จำนวนเงินออมต่อเดือน วิธีการออมเงิน และสิทธิในการลดหย่อนภาษี

ตอนที่ 3 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัด สุพรรณบุรี เพื่อดูว่าปัจจัยแต่ละด้านมีผลต่อความต้องการทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัด สุพรรณบุรี มากน้อยเพียงใด โดยคำถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของ Likert ประกอบด้วยข้อความที่เป็นการให้ความสำคัญต่อปัจจัยแต่ละด้าน และมีคำตอบให้เลือก ห้าระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน)

ตอนที่ 4 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัด สุพรรณบุรี เพื่อดูว่าปัจจัยแต่ละด้านมีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัด สุพรรณบุรี มากน้อยเพียงใด โดยคำถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของ Likert ประกอบด้วยข้อความที่เป็นการให้ความสำคัญต่อปัจจัยแต่ละด้าน และมีคำตอบให้เลือก ห้าระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน)

นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 และตอนที่ 4 มาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลโดยใช้เกณฑ์ (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 156 - 157) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับคะแนนเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

77

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย 4.20 - 5.00 หมายถึง ระดับความต้องการทำประกันชีวิต หรือระดับการตัดสินใจทำประกันชีวิตระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.40 - 4.19 หมายถึง ระดับความต้องการทำประกันชีวิตหรือระดับการตัดสินใจทำประกันชีวิตระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.60 - 3.39 หมายถึง ระดับความต้องการทำประกันชีวิตหรือระดับการตัดสินใจทำประกันชีวิตระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.80 - 2.59 หมายถึง ระดับความต้องการทำประกันชีวิตหรือระดับการตัดสินใจทำประกันชีวิตระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.79 หมายถึง ระดับความต้องการทำประกันชีวิตหรือระดับการตัดสินใจทำประกันชีวิตระดับน้อยที่สุด

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ดร.กิติมา ทามาตี ดร.ปรีชา วรารัตน์ไชย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชิต พระพินิจ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7. การทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบแล้วไปทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อถือได้ โดยนำส่วนของคำถามที่เกี่ยวกับความต้องการทำประกันชีวิต และการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งเป็นคำถามปลายปิด และเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) มาหาค่าความเชื่อถือได้ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามแบบของครอนบาช (Cronbach) (กรซวัลด์ หอมไกรลาศ. 2540 : 68) ตามสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[\frac{1 - \sum V_i}{V_t} \right]$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

78

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตร คือ

α	=	ค่าความเชื่อมั่นได้
K	=	จำนวนข้อ
V_i	=	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
V_t	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวมเท่ากับ 0.84 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์จึงถือว่าแบบสอบถามนี้สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการและการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้มาจาก 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุดให้ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 - 60 ปี ในช่วงระยะเวลาที่ทำการเก็บข้อมูล

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ได้จากการค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นเอกสารจากผู้วิจัยท่านอื่นที่ได้ศึกษาไว้ก่อนแล้ว รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากตำราทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ และแปลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical package for social sciences หรือ SPSS/PC*) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2540 : 40 - 49) ดังนี้

1. ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน และส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
2. ค่าเฉลี่ยตัวอย่าง (Sample mean) เพื่อใช้ในการอธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จาก

แบบสอบถามตอนที่ 3 ความต้องการทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี และ ตอนที่ 4 ระดับการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D (Standard deviation) เพื่อใช้ในการอธิบายค่าการกระจายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ความต้องการทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี และ ตอนที่ 4 ระดับการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

4. การทดสอบสมมติฐานด้วย t-test เพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน และการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ที่มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

5. การทดสอบสมมติฐานด้วย One-Way ANOVA : F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี และการตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป

6. การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี กับ การตัดสินใจทำประกันชีวิตของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยกำหนดเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ระดับสูงได้ สำหรับการแปลความหมาย ใช้ตามเกณฑ์ทิศทางบวก และทิศทางลบ ดังนี้ (อภิรักษ์ จันตะนี. 2550 : 7)

ค่าสหสัมพันธ์ .01 - .20 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ค่าสหสัมพันธ์ .21 - .40 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์ .41 - .60 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์ .61 - .75 มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสหสัมพันธ์ .76 - .90 มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง

ค่าสหสัมพันธ์ .91 - 1.00 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก